

De onafhankelijke klachtencommissie als bedoeld in artikel 10 van de Wet Verplichte Geestelijke Gezondheidszorg regio Eindhoven

is inzake de klacht 2021/042 van:

de heer XXXX, geboren XXXX, ten tijde van de klacht verblijvend in De Woenselse Poort, de afdeling Verbinding 1A, onderdeel van GGzE.

tot het navolgende oordeel gekomen.

1. De procedure

De klachtencommissie ontving op 27 juli 2021 een klaagschrift, gedateerd 21 juli 2021, van de heer XXXX, hierna te noemen klager.

Klager heeft zich bij het formuleren van zijn klaagschrift en bij de mondelinge behandeling van de klacht laten bijstaan door XXXX, Patiëntenvertrouwenspersoon.

De klacht richt volgens het klaagschrift zich tegen de beslissingen van de zorgverantwoordelijke, mevrouw XXXX, Gz-psycholoog en behandelaar van de afdeling Verbinding 1A, om klager te beperken in zijn recht op bewegingsvrijheid en in zijn recht op het ontvangen van bezoek.

De klachtencommissie ontving op 12 augustus 2021 een verweerschrift, gedateerd 12 augustus 2021, van mevrouw XXXX, hierna te noemen verweerster.

Mevrouw XXXX heeft zich bij het formuleren van het verweerschrift en bij de mondelinge behandeling van de klacht laten bijstaan door mevrouw XXXX, als juriste verbonden aan De Woenselse Poort.

Bij de mondelinge behandeling van de klacht was tevens aanwezig mevrouw XXXX, maatschappelijk werkende.

De mondelinge behandeling van de klacht vond plaats op 26 augustus 2021.

De klachtencommissie was door de veiligheidsmaatregelen die moesten worden getroffen om de verspreiding van het Coronavirus tegen te gaan niet in de gelegenheid om de klachten van klager in fysieke aanwezigheid van klager en verweerster te behandelen. De klachtencommissie heeft de klacht daarom via een beeldschermverbinding behandeld. Klager en verweerster, de personen die hen bijstonden, alsmede de leden van de klachtencommissie hebben deelgenomen aan de behandeling van de klacht via de beeldverbinding.

Klager verbleef ten tijde van de mondelinge behandeling niet meer in De Woenselse Poort, maar in de forensisch psychiatrische afdeling van de instelling Reinier van Arkel in Vught. Klager heeft van daar uit deelgenomen aan de klachtenbehandeling via de beeldverbinding.

Klager is er blijkens het klaagschrift mee akkoord dat de commissieleden, indien nodig, het dossier inzien, eventueel door middel van fotokopieën.

2. Inhoud van de klachten

De klachten van klager richten zich

1. op de beslissing van 7 juli 2021 om hem te beperken in zijn recht op bewegingsvrijheid,
2. op de beslissing van X juli 2021 om hem te beperken in zijn recht op het ontvangen van bezoek.

3. Standpunt van de klager

Op maandag 5 juli 2021 is er een incident geweest over het programma van klager, Na een gesprek met de zorgverantwoordelijke is klager op zijn kamer gezet. Dat zou moeten duren totdat klager zou worden overgeplaatst naar een andere instelling.

Op 19 juli 2021 mocht klager ineens uit zijn kamer. Men vond het niet langer nodig dat klager daar verbleef. Klager heeft inzake de beslissing om hem op zijn kamer te plaatsen geen formulier 8:9 Wvvgz ontvangen. Klager is van mening dat er geen reden was om hem op zijn kamer te plaatsen. Klager was geen gevaar voor zichzelf of anderen. In de ogen van klager is dus ten aanzien van deze beslissing niet voldaan aan de eisen van artikel 8:9 Wvvgz.

Aan klager is ook een beperking van zijn recht op het ontvangen van bezoek opgelegd. Ook inzake deze beslissing heeft klager geen formulier 8:9 ontvangen.

Klager heeft de wens om naar een andere afdeling te worden overgeplaatst, bijvoorbeeld de afdelingen Ponder of Keer. Ook zou klager goede medicatie moeten krijgen, zodat hij minder stress heeft.

Klager verzoekt de klachtencommissie om zijn klachten gegrond te verklaren en hem om die reden een billijke schadevergoeding toe te kennen.

4. Standpunt van de verweerster

De klacht betreft kennelijk een beslissing om klager te beperken in het ontvangen van bezoek en zijn bewegingsvrijheid.

Klager geeft in zijn klaagschrift aan dat op maandag 5 juli 2021 een incident geweest over zijn programma. Na een gesprek met de zorgverantwoordelijke is klager op zijn kamer gezet. Dit zou moeten duren totdat klager is overgeplaatst. Op 19 juli 2021 mocht klager ineens uit zijn kamer.

Klager geeft aan dat hij geen 8:9 Wvvgz-formulier heeft ontvangen en dat er geen gevaar was voor hemzelf of anderen. Ook geeft klager aan dat aan hem een bezoekbeperking is opgelegd.

Klager wil naar een goede afdeling, goede medicatie zodat hij geen stress meer heeft en een schadevergoeding.

Klager was opgenomen binnen de instelling met de titel tbs voorwaarden. Klager is langdurig in overtreding geweest met betrekking tot deze gestelde voorwaarden. Er hebben veelvuldig gesprekken met klager, de zorgverantwoordelijke en de reclassering plaatsgevonden. De datum van 5 juli is de datum waarop klager de allerlaatste waarschuwing heeft gekregen vanuit zowel de reclassering als de kliniek. Er was toen geen sprake van enig kamerprogramma of beperkingen anderszins, noch van een specifiek incident. Wel van een langdurig niet nakomen van de afspraken door klager. Het gedrag van klager verbeterde echter niet en klager is kort daarop opnieuw in overtreding gegaan, waardoor op 8 juli 2021 vanwege het overtreden van de afspraken behorende bij zijn laatste waarschuwing is besloten dat klager met gedwongen ontslag zou gaan.

De beslissing tot gedwongen ontslag is door reclassering bij DIZ (plaatsingsloket) aangegeven. Hierop bleek dat er op dat moment geen andere geschikte plek voor klager te vinden was waardoor hem het aanbod is gedaan dat hij nog een periode vrijwillig kon verblijven op de afdeling. Klager was zich ervan bewust dat dit verblijf op vrijwillige basis was. Er zijn daarop afspraken gemaakt met klager.

De Reclassering heeft aangegeven dat klager tijdens dit tussentijdse verblijf niet meer op verlof mocht. Vanuit de instelling zijn afspraken gemaakt met klager, namelijk dat hij geen bezoek zou ontvangen in deze periode. Klager heeft daarbij aangegeven dit niet leuk te vinden maar begreep het wel en is niet in verzet gegaan. Dit blijkt ook uit de overgelegde rapportage.

In overleg met klager en de zorgverantwoordelijke is een tijdelijk programma opgesteld voor de overbruggingsperiode, waarbij afspraken zijn gemaakt wanneer klager wel en niet op de groep zou verblijven. Enkele dagen later heeft klager aangegeven toch wel graag blokken (dagprogramma) te willen volgen waaraan gehoor is gegeven.

Klager geeft aan dat hij op zijn kamer moest vanwege een incident over zijn programma. Het is de zorgverantwoordelijke tot op heden niet duidelijk om welk incident dit is gegaan. Aan het verzoek van klager om blokken te volgen is immers gehoor gegeven. Mogelijk bedoelt klager dat hij volgens zijn programma enkele momenten op zijn kamer moest zijn terwijl hij verbleef op de afdeling. Aan klager is door het team kenbaar gemaakt dat de afspraak was dat hij op specifieke tijdstippen op zijn kamer zou verblijven. Klager heeft steeds aangegeven dit te begrijpen en is teruggekeerd naar zijn kamer, zo blijkt tevens uit de overgelegde rapportage.

Toen er signalen waren dat klager alsnog een klacht had ingediend, hetgeen tot op dat moment onbekend was, is er direct in gesprek gegaan met klager waarbij is gewezen op het feit dat aan klagers verzoek gehoor is gegeven en dat er afspraken met hem zijn gemaakt over zijn programma. Klager heeft hierbij aangegeven dat de zorgverantwoordelijke gelijk had en dat hij zijn klacht zou intrekken.

Klager is er diverse malen met de zorgverantwoordelijke en de reclassering op terug gekomen dat de hij ook niet wist waarom hij een klacht had ingediend, en dat het 'vechten om te vechten was' omdat het zo druk was in zijn hoofd. Inmiddels is gebleken dat klager twee keer zijn klacht heeft ingediend en teruggetrokken.

Op 11 augustus 2021 hoorde de zorgverantwoordelijke dat klager alsnog zijn klacht wilde doorzetten. Klager is inmiddels al overgeplaatst op 3 augustus 2021 naar FPA Radix te Heerlen, in afwachting van een plaatsing binnen FPA Vught. Aan zijn verzoek wat blijkt uit de ingediende klacht om overgeplaatst te worden, is daarmee tevens voldaan.

Verweerster is van mening dat zij gelet op de beginselen van proportionaliteit, subsidiariteit, veiligheid en doelmatigheid correct heeft gehandeld. Klager is al die tijd in gesprek geweest met de zorgverantwoordelijke en het team. Klager heeft telkens ingestemd met de gemaakte afspraken. Ook op correcties, wanneer klager op de afdeling was en niet conform afspraak op zijn kamer, reageerde klager rustig waarna hij terugkeerde naar zijn kamer. Er is in de ogen van verweerster geen sprake geweest van verzet van klager, zodat er ook geen verplichte zorg is toegepast.

Verweerster is van mening dat de klachten ongegrond dienen te worden verklaard en dat het verzoek om schadevergoeding dus ook moet worden afgewezen.

5. Bevoegdheid klachtencommissie

Klager verbleef ten tijde van de klacht in De Woenselse Poort op grond van artikel 38 Wetboek van Strafrecht, TBS met voorwaarden.

Op grond van artikel 9:1, lid 2 onder b Wvggz is het klachtrecht van de Wvggz van toepassing in het geval van beslissingen als bedoeld in artikel 9:9 Wvggz. De klachten die klager naar voren heeft gebracht richten zich op beslissingen die in dit artikel worden genoemd.

Het klachtrecht op grond van de Wvggz is derhalve van toepassing op de klachten die klager naar voren brengt.

De klachtencommissie voldoet voor wat betreft haar samenstelling aan artikel 10:2 lid 2 en lid 3 van de Wvggz.

De klachtencommissie is bevoegd om de klacht te beoordelen.

6. Beoordeling

Ten aanzien van de klacht om klager te beperken in zijn recht op bewegingsvrijheid.

Door klager is gesteld dat op 7 juli 2021 een beslissing is genomen om hem te beperken in zijn recht op bewegingsvrijheid. Deze beperking zou zijn neergelegd in een "open kamerprogramma". Klager heeft de klachtencommissie niet kunnen aangeven door wie hem dit kamerprogramma zou zijn opgelegd. Klager heeft bij de mondelinge behandeling van de klacht aangegeven dat hij niet heeft ingestemd met het kamerprogramma en dat hij daar ook herhaaldelijk bezwaar tegen heeft gemaakt.

Door verweerster is bij de mondelinge behandeling van de klacht aangegeven dat er geen sprake van is geweest dat aan klager een open kamerprogramma is opgelegd. Wel was het zo dat voor klager een bepaald behandelprogramma was vastgelegd, waarin ook momenten waren vastgelegd waarop klager in zijn kamer moest verblijven. In de dagen vlak voor 6 juli 2021 was, aldus verweerster aan klager duidelijk gemaakt dat van hem verwacht werd dat hij zich aan dit behandelprogramma zou houden, omdat anders een einde moest worden gemaakt aan zijn verblijf in De Woenselse Poort. Klager zou dan gedwongen worden ontslagen, waarmee een einde zou komen aan de behandelrelatie tussen klager en De Woenselse Poort. Klager heeft in het gesprek aangegeven dat hij zich wilde houden aan het behandelprogramma.

De klachtencommissie zal in de eerste plaats moeten onderzoeken of klager al dan niet heeft ingestemd met dit behandelprogramma. De overgelegde rapportage zal daarvoor uitgangspunt moeten zijn, omdat geen andere informatie over het verblijf van klager aan de klachtencommissie is overgelegd.

Het is de klachtencommissie opgevallen dat een enkele keer in de rapportage wordt gesproken over een open kamerprogramma dat aan klager zou zijn opgelegd. Anderzijds valt ook op dat de medewerkers van de afdeling niet erg op de hoogte waren van het bestaan van een open kamerprogramma. Uit de rapportage blijkt dat aan klager veel vrijheid werd gelaten om naar zijn eigen wensen al dan niet op zijn kamer te verblijven. De klachtencommissie heeft niet vast kunnen stellen dat klager consequent werd verwezen naar zijn eigen kamer op momenten waarop hij niet op de afdeling mocht zijn. Klager koos er regelmatig voor om op zijn kamer te blijven. Ook blijkt uit de rapportage dat het contact met klager over het algemeen goed verliepen dat klager zich er ook wel goed bij voelde hoe een en ander verliep. Er blijkt niet uit dat klager door woorden of zijn gedrag duidelijk maakte dat hij bezwaar maakte, of zich verzette, tegen het kamerprogramma.

De klachtencommissie heeft dan ook onvoldoende aanwijzingen kunnen vinden om te kunnen concluderen dat op 7 juli 2021, of daarna, aan klager een open kamerprogramma is opgelegd, waardoor hij werd beperkt in zijn recht op bewegingsvrijheid.

Dat betekent dat er ook voor verweerster geen aanleiding was om aan klager een "formulier 8:9 Wvvgz" ter zake van een beslissing om hem te beperken in zijn recht op bewegingsvrijheid hoefde te worden uitgereikt.

De klachtencommissie komt dan ook tot het oordeel dat de klacht ongegrond moet worden verklaard.

Ten aanzien van de beslissing om klager te beperken in zijn recht op bezoek.

Door klager is geen datum genoemd waarop werd besloten om hem te beperken in zijn recht op bezoek. Door verweerster is aangegeven dat aan klager is medegedeeld, toen hem werd aangezegd dat hij niet langer in De Woenselse Poort mocht blijven, dat hij de keuze had om, met in achtneming van een aantal voorwaarden, gedurende de tijd waarin nog geen plaats beschikbaar was in een andere instelling, in De Woenselse Poort te blijven. Als klager zich niet wenste te houden aan deze voorwaarden, dan was er ook geen plaats meer voor hem in De Woenselse Poort. Klager had aangegeven dat hij zich in afwachting van de overplaatsing naar een andere instelling aan de voorwaarden zou houden. Een van de voorwaarden voor het overbruggingsverblijf van klager in De Woenselse Poort was dat hij geen bezoek zou ontvangen. Klager was wel in de gelegenheid om buiten de afdeling mensen te ontmoeten.

De door verweerster aangegeven gang van zaken wordt min of meer bevestigd door de rapportage. De afspraken met klager over de voorwaarden waaronder cliënt in afwachting van zijn overplaatsing naar een andere instelling nog in De Woenselse Poort mocht blijven zijn echter niet systematisch op schrift gesteld, althans de afspraken zijn niet aan de klachtencommissie overgelegd. Het is in de ogen van de klachtencommissie aan te bevelen dat degelijke afspraken op schrift gesteld worden,

om voor zowel een patiënt als de behandelaars en begeleiders duidelijkheid te geven over wat de voorwaarden zijn en wat de gevolgen zijn als de patiënt zich niet aan de voorwaarden houdt.

Door klager is bij de mondelinge behandeling van de klacht aangegeven dat het recht op het ontvangen van bezoek onder alle omstandigheden gerespecteerd moet worden zolang iemand in een instelling verblijft. Dus ook gedurende de periode dat klager in afwachting van zijn overplaatsing nog in De Woenselse Poort verbleef.

De klachtencommissie is met klager van oordeel dat het recht op ontvangen van bezoek gerespecteerd dient te worden. De belangrijkste uitzonderingen daarop zijn vastgelegd in de Wvvgz, waarin ook is vastgelegd aan welke voorwaarden moet worden voldaan om het recht op bezoek te kunnen beperken.

Echter, de situatie waarin klager verkeerde toen hem als voorwaarde voor verblijf in De Woenselse Poort gedurende de periode waarin hij in afwachting was van de overplaatsing in een andere instelling, was anders dan wanneer een patiënt voor behandeling en begeleiding en zorg in een instelling is opgenomen. De Woenselse Poort had de behandelrelatie met klager beëindigd. Uit de overgelegde rapportage blijkt ook dat er geen behandelprogramma meer door klager hoefde te worden gevolgd.

Klager kon nog enige tijd in De Woenselse Poort blijven, mits hij zich aan bepaalde afspraken zou houden. Kennelijk wilde De Woenselse Poort niet overgaan tot een rauwelijks ontslag van klager. Als klager dat niet zou doen dan stond het hem vrij om De Woenselse Poort te verlaten of zou De Woenselse Poort klager ontslaan. De bijzondere situatie waarin klager in afwachting van de overplaatsing verkeerde, maakt het in de ogen van de klachtencommissie mogelijk dat een instelling voorwaarden stelt aan het verblijf. Dat geen bezoek mag worden ontvangen op de afdeling kan een dergelijke voorwaarde zijn, als het mogelijk is om elders wel familie en bekenden te ontmoeten.

Al met al komt de klachtencommissie tot het oordeel dat geen sprake is geweest van een beperking van klager in zijn recht op het ontvangen van bezoek binnen de kaders van zijn behandeling in De Woenselse Poort en dat derhalve artikel 9:9 lid 1 Wvvgz niet van toepassing was op de situatie waarin klager verkeerde toen hem voor zijn “overgangverblijf” in De Woenselse Poort als voorwaarde werd gesteld dat hij geen bezoek meer zou ontvangen. Dat betekent dat aan klager ook geen “formulier 8:9 Wvvgz” hoefde te worden uitgereikt.

De klachtencommissie acht de klacht dan ook ongegrond.

7. Uitspraak

De klachtencommissie voornoemd, verklaart de klacht van de heer XXXX over;

1. de beslissing van 7 juli 2021 om hem te beperken in zijn recht op bewegingsvrijheid, **onge-grond**.
2. de beslissing van X juli 2021 om hem te beperken in zijn recht op het ontvangen van bezoek: **onge-grond**.

Schadevergoeding.

Klager heeft in zijn klaagschrift verzocht om een schadevergoeding. Aangezien de klachtencommissie de klacht ongegrond heeft verklaard, zal de klachtencommissie geen schadevergoeding toekennen.

Aldus gedaan te Eindhoven op 26 augustus 2021 door de klachtencommissie van de Stichting GGzE te Eindhoven, bestaande uit de heer XXXX, voorzitter, en de leden mevrouw XXX, psychiater, en mevrouw XXXX, in tegenwoordigheid van mevrouw XXXX, secretaris.

w.g. XXXX

Voor afschrift,
De secretaris
(mevrouw XXXX)

w.g. XXX